

Türkiye

İnternet Sansürü:

Hükümet Anayasa Mahkemesi'ni hiç saymayı sürdürüyor

Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütü, hükümetin İnternet sansüründe ısrarını yansıtan yasal çalışmalara tepki gösterdi. Tasarı, Eylül 2014'te kabul edilen ancak bir ay sonra Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilene çok benziyor.

Anayasa Mahkemesi'nin Eylül ayında verdiği kararı hiçe sayan hükümet, 20 Ocak'ta TBMM Başkanlığı'na sunduğu bir kanun teklifinde, "gecikmesinde sakınca olan hallerde" hâkim kararı olmadan, Başbakan veya diğer ilgili bakanlıkların talebiyle TİB Başkanlığı'na derhal içerik çıkarma veya sitelere erişim engeli getirme yetkisi tanıyor.

Ekim 2014'te Anayasa Mahkemesi, hükümetin bundan bir ay önce kabul ettiği ve yetkililere İnternet sitelere yargı kararı olmadan erişim engeli getiren düzenlemeyi Anayasaya aykırı bulmuştu. Ancak, Adalet ve Kalkınma Partisi'nden (AKP) bazı milletvekilleri, neredeyse aynı içerikte bir tasarıyı Meclis Başkanlığı'na sunmuş bulunuyorlar.

RSF Doğu Avrupa ve Orta Asya Büro sorumlusu **Johann Bühr**, düzenlemeyle ilgili bugün (22 Ocak) Paris'ten yaptığı yazılı açıklamada "Sadece bir kaç ay önce Anayasa'ya aykırı bulunmuş bir yasal değişikliği yeniden Meclisten geçirmekte ısrar etmek şok edici" dedi.

Bühr, milletvekillerini, ifade özgürlüğüne karşı olmuyorsa dahi Anayasal kurumlara saygı göstermeye ve yasal metni geri çevirmeye davet etti. Bühr, "Birleşmiş Milletler Özel Raportörü'nün tavsiyelerine uygun olarak, idari nitelikli erişimin engellenmesi imkânının tümünden ortadan kaldırmaya dönük çağrımızı yineliyoruz" diye bildirdi.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB), Şubat 2014'ten beri İnternet sitelerine "özel yaşamın ihlali", "ayrımcılık ve kişilik haklarına saldırı" şartlarında erişim engeline gidebiliyor. Erişim Sağlayıcıları Birliği, erişimin engellenmesi kararını dört saatlik bir süre içerisinde yerine getirmek zorunda bulunuyor. TİB'in kararı 24 saat içerisinde hakime bildirmesi, hakimin de 48 saat içerisinde onay vermesi gerekiyor. Bu işlem için şikayet gerektirmiyor.

Meclis Başkanlığı'na gönderilen tasarı, Anayasa Mahkemesi'nin Ekim 2014'te iptal ettiği düzenlemeyle tamamen aynı. Söz konusu metin, TİB'in "ulusal güvenlik", "kamu düzeninin

korunması” veya “suç işlenmesinin önlenmesi” durumunda “tedbir amaçlı erişim engeli”ne gitmesine olanak sağlıyor. Erişim engellemeye dair listeye, “kamu sağlığı”nı koruma gerekliliği de eklendi.

Metne kazandırılan başlıca yenilik, Başbakan veya ilgili bakanlıklara, “acil hallerde” tedbir amaçlı erişimin engellenmesi için inisiyatif alma yetkisi vermesidir. Eylül 2014’te gündeme gelen metinde bu hak sadece TİB Başkanı’na veya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşmeden Sorumlu Bakanlığa tanınıyordu.

TİB’in ileri düzeyde Yürütme’ye itaat eder hale getirilmesi, Cumhurbaşkanı **Recep Tayyip Erdoğan**’ın bir numaralı düşmanı **Fethullah Gülen**’ın yandaşlarına yönelik mücadelenin bir parçası olarak, söz konusu kurumun yeniden ele geçirilmesiyle tutarlılık gösteriyor. Keza, yasa tasarısının Meclise sunulduğu günün sabahında polis, TİB Merkezi’ne operasyon düzenledi.

Gülen Cemaati’nin sızmasıyla bilinen kamu kurumu, aralarında Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Başbakan **Ahmet Davutoğlu**’nun da olduğu çok sayıda siyasi yetkili dinlemekle suçlanıyor.

TİB’in YouTube ve Twitter’a yönelik Mart 2014’te alınan erişim yasağı kararlarını kaldırmasına hükmeden mahkeme kararlarının inkar edilmiş, yasak ancak Anayasa Mahkemesi’nin ifade özgürlüğü adına bu yönde karar alması üzerine kalkabilmişti. Bu son karar dahi gecikmeyle uygulanmıştı.

Türkiye, RSF’nin 2014 Dünya Basın Özgürlüğü Sıralaması’nda 180 ülke içerisinde 154. sırada yer alıyor.